

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Michálíka a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 24. septembra 2015 v Bratislave v trestnej veci obžalovanej **J. S. a spol.** pre prečin kupliarstva v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 367 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona (§ 138 písm. d/, písm. j/ Tr. zákona), o návrhu obžalovanej na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obžalovanej J. S. vedená na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 1T 213/2014, sa tomuto súdu **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Na Okresnom súde Žilina sa vedie pod sp. zn. 1T 213/2014, konanie o obžalobe podanej na M. K. a J. S. pre prečin kupliarstva v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 367 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona (§ 138 písm. d/, písm. j/ Tr. zákona), pričom obžalovaný K. je stíhaný aj pre iný skutok samostatne.

Obžalovaná J. S. (č.l. 1717) ústne do zápisnice okresného súdu predniesla návrh na odňatie veci Okresnému súde Žilina, pritom obžalovaná navrhla vec odňať i z pôsobnosti obvodu Krajského súdu v Žiline.

Pokiaľ ide o navrhované odňatie veci, uviedla, že počas prípravného konania bolo manipulované s dôkazmi, mala byť ovplyvňovaná svedkyňa, aby vypovedala v neprospech spoluobžalovaného.

Dňa 4. februára 2015 predložil Okresný súd Žilina príslušný spisový materiál spolu s písomnými vyjadreniami sudcov Okresného i Krajského súdu v Žiline k ich nožnej zaujatosti v trestnej veci obžalovanej - tunajšiemu súdu na rozhodnutie v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por.

Z obsahu vyjadrení sudcov Okresného i Krajského súdu v Žiline pritom vyplýva (č.l. 1735-1740 a 1748-1755), že tí obžalovaných nepoznajú, nemajú žiadny vzťah k predmetu konania a vo veci sa necítia byť zaujatí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený okresným súdom v pôsobnosti rozličných krajských súdov a krajským súdom preskúmal vyššie spomenuté návrhy obžalovanej S. a zistil, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na odňatie veci Okresnému súdu Žilina a prikázanie inému okresnému súdu mimo pôsobnosť Krajského súdu v Žiline.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Na odňatie a prikázanie veci (delegáciu) musí existovať dôležitý dôvod, čím sa zdôrazňuje výnimočnosť takéhoto postupu. Dôležité dôvody nie sú v zákone taxatívne uvedené, ale treba nimi rozumieť také okolnosti, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkove lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, než súdom miestne príslušným. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, výchovné pôsobenie konania a čo najrýchlejšie avšak zákonné a spravodlivé prejednanie a rozhodnutie veci.

Jedným z dôvodov na postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por. je pritom aj zaujatosť všetkých sudcov príslušného súdu.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti

a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991, číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého - „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“.

S ohľadom na uvedené je teda zrejmé, že sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci **len celkom výnimočne** a zo **skutočne závažných dôvodov**, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje tiež i na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranné, spravodlivo, bez zbytočných prietáhov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

V zmysle ustálenej súdnej praxe treba pritom pomerom k prejednávanej veci rozumieť najmä skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby.

Naproti tomu pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom.

Pokiaľ ide o posudzovaný prípad, obžalovaná S. neuviedla ani voči jednému sudcovi dotknutého súdu žiadne také konkrétne skutočnosti, ktoré by - aj s prihliadnutím na vyššie citované zákonné ustanovenia - boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania v danej veci, a v dôsledku ktorých by teda bolo možné uvažovať o ich zaujatosti. Jej tvrdenia sú len subjektívne domnienky, účelové tvrdenia smerujúce skôr k priet'ahom v konaní.

Navyše z písomných vyjadrení samotných sudcov vyplýva, že títo sa necítia byť v predmetnej veci zaujatí.

A napokon vo vzťahu k námietkam, ktoré by smerovali k procesnému postupu súdu v danej veci treba uviesť, že tieto nemajú v súvislosti s daným rozhodovaním žiadnu relevanciu (viď k tomu ust. § 32 ods. 6 Tr. por.).

Z dôvodov vyššie uvedených preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 24. septembra 2015

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová